کوتاه از جامعه

افزایش مالیات علیه مصرف دخانیات

علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزارت بهداشت با بیان این‌که افزایش مالیات ارتباط مستقیمی با کاهش مصرف دخانیات دارد، گفت: بعضی از کشورهای منطقه که مالیات دخانیات را صددرصد افزایش داده‌اند، مشاهده کردند مصرف آن بسیار کاهش پیدا کرده و نمونه آن در کشور ترکیه و کشورهای دیگر نیز گزارش شده است.

وی با بیان این‌که ایران رئیس مجمع و کنوانسیون جهانی مبارزه با دخانیات است و انتظار می‌رود که شایسته این جایگاه باشد، افزود: خوشبختانه مجلس شورای اسلامی بالاخره پس از سال‌ها پذیرفت مالیات دخانیات را افزایش دهد. البته به نقطه ایده‌آل نرسیده‌ایم، اما همین میزان افزایش را هم نقطه شروع می‌دانیم. معاون بهداشت وزارت بهداشت بیان کرد: استان قم به‌عنوان استان بدون دخانیات انتخاب شده است. اقدامات به صورت نمادین در این استان آغاز شده است و امیدواریم دیگر استان‌ها هم به پیروی از این استان بتوانند، کار را پیش ببرند./ جام جم دیلی

در جست‌وجوی کتاب درسی برای دانش‌آموزان اوتیسم

زهرا سلطانی‌فر، مسوول واحد آموزش و پژوهش انجمن اوتیسم ایران گفت: یکی از خلأهای آموزشی در مدارس استثنایی این است که کتاب‌های درسی با سرفصل‌های ویژه برای دانش‌آموزان دارای طیف شدید اختلال اوتیسم تدوین نشده است.

وی افزود: دانش‌آموزان در مدارس اوتیسم دو گروه هستند؛ تعدادی از آنان بعد از گرفتن تست‌های هوش کتاب‌های عادی و تعدادی دیگر کتاب‌های دانش‌آموزان استثنایی را می‌خوانند. برخی دانش‌آموزان دارای طیف شدید اختلال اوتیسم دیرآموز هستند و کتاب درسی که دانش‌آموزان عادی ۹ ماهه آن را تمام می‌کنند، برای آنها به ۱۸ ماه زمان نیاز است. بنابراین اگر دانش‌آموزان دارای طیف شدید اختلال اوتیسم دارای کتاب ثابتی مانند دیگر دانش‌آموزان هستند، می‌توان حداقل حجم آن را کم کرد./ ایرنا

درخواست دانشجویان علم و صنعت پس از مسمومیت

در پی مسمومیت تعداد زیادی از دانشجویان دانشگاه علم و صنعت، دانشجویان معترض خواستار عزل پیمانکار سلف، افزایش کیفیت غذا و مکاتبه با صندوق رفاه برای ارائه گوشت و مرغ و برنج ایرانی تازه شدند.

دانشجویان معترض در پی مسمومیت تعداد قابل توجهی از ساکنان خوابگاه، خواستار عزل فوری پیمانکار سلف و عذرخواهی رسمی مسؤولان مربوط بابت مسمومیت دانشجویان و تکذیب این خبر توسط اداره روابط عمومی دانشگاه شدند. همچنین آنها خواهان پرداخت کامل هزینه‌های درمان دانشجویان دچار مسمومیت، افزایش کیفیت غذا و جلوگیری از تکرار هرگونه اتفاق مشابه و انتشار اطلاعات دقیق مربوط به مناقصه جهت تعیین پیمانکار سلف هستند./ مهر

درجه‌بندی ۷۲ درصد دهیاری‌های کشور

سعیدرضا جندقیان، معاون امور دهیاری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور گفت: تاکنون ۲۶ هزار و ۹۰۱ دهیاری از مجموع ۳۷ هزار و ۸۰ دهیاری، درجه‌بندی شده‌اند که بیش از ۷۲ درصد دهیاری‌های کل کشور را شامل می‌شوند.

وی افزود: بر اساس اصلاحیه ماده ۴۸ مکرر، دهیاری‌های کشور براساس شاخص‌های درآمد، جمعیت، وسعت، مرکزیت دهستان یا بخش (قبل از ایجاد شهرداری در مرکز بخش) و دارا بودن ظرفیت گردشگری روستا توسط وزارت کشور از یك تا ۶ درجه‌بندی می‌شوند.

جندقیان عنوان کرد: ۴۴ درصد دهیاری‌ها درجه یك، ۲۸ درصد درجه ۲، ۱۲ درصد درجه ۳، ۸/۵ درصد درجه ۴، ۷ درصد درجه ۵ و ۰/۵ درصد درجه ۶ هستند. وی ادامه داد: با توجه به اصلاح آئین‌نامه شوراها و نحوه انتخاب دهیار و پیرو آن اصلاح دستورالعمل نحوه درجه‌بندی دهیاری‌ها، لازم است دفاتر امور روستایی و شوراهای استانداری‌ها منتظر ابلاغ دستورالعمل جدید باشند تا با توجه به شاخص‌های موجود در آن، درجه‌بندی دهیاری‌ها را انجام دهند./ ایرنا

۸۰ درصد دانشجویان قلیان مصرف می‌کنند

روح‌ا... بابایی صالح، عضو هیات رئیسه کمیسیون اجتماعی مجلس با هشدار نسبت به این‌که ۸۰ درصد دانشجویان قلیان مصرف می‌کنند، گفت: استعمال قلیان نه‌تنها در قهوه خانه‌ها بلکه در تمامی اماکن عمومی باید ممنوع و با عرضه‌کنندگان به‌شدت برخورد شود. وی افزود: مصرف قلیان در کشور در حال افزایش است و باید با اتخاذ تدابیر مناسب در جهت کاهش مصرف دخانیات گام برداشت./ خانه ملت

تجهیز ۷۰ درصد مطب پزشکان به دستگاه کارتخوان

ایرج خسرونیا، رئیس جامعه پزشکان متخصص داخلی ایران از تجهیز بیش از ۷۰ درصد مطب پزشکان به دستگاه کارتخوان خبر داد. وی با بیان این‌که ابتدا فقط پزشکان ملزم به استفاده از کارتخوان شده بودند، افزود: با ملزم شدن همه مشاغل نسبت به نصب کارتخوان مقابله با اجرای این طرح کاهش یافت. خسرونیا ادامه داد: در حال مکاتبه با پزشکان هستیم تا ۳۰ درصد باقیمانده نیز هر چه سریع‌تر نسبت به نصب کارتخوان اقدام کنند./ میزان

۸ میلیون و ۲۷۸ هزار و ۲۸۲ نفر در سال تحصیلی جدید در دوره ابتدایی، مشغول تحصیل هستند این درحالی است که به گفته وزیر آموزش و پرورش معادل ۱/۵ درصد این افراد روانه مدرسه نشده‌اند

عکس: فارس

براساس تازه‌ترین آمارها ۱/۵ درصد از دانش‌آموزان لازم‌التعلیم جایی بیرون از مدرسه هستند

تارکان تحصیل

مریم خباز

جامعه

۲۸ روز از ماه مهر گذشته، ولی فقط یك آمار رسمی در دست است که گوینده‌اش وزیر تازه بر مسند نشسته آموزش و پرورش است؛ آماری شبیه آمار سال‌های قبل که پوشش تحصیلی در افراد لازم‌التعلیم را ۹۸/۵ درصد اعلام می‌کند. این آمار سال‌هاست با رقمی تقریبا ثابت می‌گوید چیزی حدود ۱/۵ درصد از بچه‌دبستانی‌هایی که باید در مدارس مشغول تحصیل باشند خارج از مدرسه‌اند؛ حالا این خارج کجاست هرجایی می‌تواند باشد، جایی در کنج خانه‌ها، جایی در بازار کار، در خانه بخت حتی یا در شهر و کشوری دیگر.

پوشش ۹۸/۵ درصدی کودکان لازم‌التعلیم در کشور عدد بزرگی است، اما کسری ۱/۵ درصدی آن تا عدد صد که پوشش کامل همه لازم‌التعلیم‌هاست با این که کوچك است، ولی در معنا بزرگ است؛ این می‌شود از هر هزار نفری که در سن مدرسه قرار دارند ۱۵ نفر به دلایلی از چرخه آموزش خارج‌اند.

این نه مشکل امروز که مشکل سال‌های متمادی کشورمان است؛ حتی مشکلی جهانی است، آنچنان که بانك جهانی و سازمان ملل به‌تازگی اطلاعاتی را گردآورده و منتشر کرده‌اند که نشان می‌دهد ۹۰ درصد کودکان کشورهای فقیر در ده سالگی حتی قادر به خواندن کتاب‌های ساده نیستند و این درحالی است که از مجموع کودکان کشورهای با درآمد پایین و متوسط ۲۶۰ میلیون نفر هنوز پایشان به مدرسه باز نشده است. این پیوند نامیمون فقر یادگیری و بازماندگی از تحصیل، فرزند نحسی دارد که رگه‌های آن را در کشورمان نیز می‌توان ردگیری کرد.

۲۰۲ + ۲۳۰۰۰

۲۸ روز بعد از آغاز سال‌تحصیلی جدید گرچه هنوز آمارها نوسان دارد و نمی‌دانیم بالاخره جمعیت دانش‌آموزی کشور چه تعداد است و آیا به سمت ۱۵ میلیون نفر میل دارد یا به مرزهای ۱۶ میلیون نفر نزدیك است، ولی دو آمار امیدوارکننده در دست داریم که ربط مستقیمی به جلوگیری از بازماندگی از تحصیل دارد؛ یکی از این دو آمار را وزیر آموزش و پرورش اعلام کرده و دیگری را معاون ابتدایی او. آمار اول مربوط است به ۲۳ هزار مدرسه در کشور که فقط با ده دانش‌آموز دایر است و آمار دوم راوی فعالیت ۲۰۲ مدرسه‌ای است که در گوشه و کنار ایران با یك دانش‌آموز و یك معلم کار می‌کند. اگر نخواهیم کام‌مان تلخ شود باید بگوییم این ۲۳ هزار و اندی مدرسه مرهم خوبی برای آن چند هزار کلاس درس هستند که به واسطه کمبود ۱۰۸ هزار مدرسه از ابتدای مهر تا امروز هنوز دایر نشده‌اند.

۴

ترك تحصیل در بچه‌های دبستانی گرچه حساسیت‌برانگیزتر است، ولی تارك مدرسه و تحصیل شدن فقط به دوره ابتدایی محدود نیست و مقاطع تحصیلی هرچه بالاتر می‌رود عددها نیز بزرگ‌تر می‌شود. مرداد امسال به پایان رسیده بود که معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش این گفته را با عدد و رقم ثابت کرد و توضیح داد که در دوره متوسطه اول ۳/۹ درصد دخترها و ۴/۵ درصد پسرها ترك تحصیل می‌کنند که سرجمع در هر دو جنس می‌شود بازماندگی از تحصیل با نرخ کشوری ۴/۲ درصد. او همچنین اضافه کرد که نرخ ترك تحصیل دختران در دوره متوسطه دوم ۳/۷ درصد و در پسران ۴/۵ درصد است که به طور میانگین می‌شود ۴/۱ درصد از دانش‌آموزانی که به دبیرستان راه می‌یابند.

۷

نبود معلم توجیه محکمه‌پسندی برای مدرسه نرفتن و ترك تحصیل و بعد هم بازماندگی از تحصیل است، ولی این همه ماجرا نیست و بر هر جغرافیا و فرهنگی که متمرکز شویم تارك تحصیل شدن بهانه‌ای ویژه دارد. اما حرف‌های وزرای آموزش و پرورش سابق و معاونان گذشته و حال را که یك‌کاسه کنیم به هفت دلیل عمده برای ترك تحصیل می‌رسیم که درصدر آن مشکلات اقتصادی ایستاده است و مشهورترین قول از علی‌اصغر فانی، وزیر سابق آموزش و پرورش که در روز اول مهر یکی از سال‌های مسؤولیتش از بچه‌هایی گفت که اکنون باید در کلاس درس باشند ولی در مزارع و باغات مشغول کارند.

بخشی از مشکلات اقتصادی اشاره دارد به نگاه برخی خانواده‌ها به فرزندان به عنوان نیروی کار رایگان و بخش دیگر به دست تنگشان برمی‌گردد برای ناتوانی در خرید حتی چند دفتر و مداد و یك دست لباس. مشکلات اقتصادی البته وقتی با وسواس موشکافی شود به مشکلات فرهنگی نیز گره می‌خورد، چرا که تلقی نیروی کار از فرزندی که سهم خودش از زندگی را دارد و باید در مسیر پیشرفت باشد، ولی جلویش گرفته می‌شود حکایت یك مشکل فرهنگی است. موانع فرهنگی، اما نه فقط به این نگاه، بلکه بر جنسیت کودکان لازم‌التعلیم نیز تمرکز دارد که روایت قدیمی و کهنه بی‌فایده بودن درس خواندن به‌خصوص درس‌خواندن دخترهاست.

مشکل سوم، ولی مشکلی است کاملا زائیده عملکرد دولت‌ها، مشکل در دسترس نبودن مدرسه در مناطق محروم و صعب‌العبور به‌ویژه چالش نبودن وسیله ایاب و ذهاب دراین جغرافیای کم رشد و مشکل چهارم، مهاجرت است به‌خصوص به واسطه گسترش فقر، خالی شدن روستاها و خشکسالی فراگیر که این می‌تواند مادر مشکل پنجم، یعنی ازدواج زودهنگام و درنتیجه خروج کودکان لازم‌التعلیم از مدرسه و ورودشان به خانه بخت باشد و دست آخر چالشی به نام ضعف یادگیری که دانش‌آموزان را از آموختن دلسرد می‌کند و چون انگیزه‌ها و انگیزش‌ها برای پیشرفت در پایین‌ترین حد ممکن قرار می‌گیرد، مدرسه رها می‌شود. با این حال برای ترك تحصیل دلایل دیگری نیز ذکر می‌شود مثلا رضوان حکیم‌زاده، معاون ابتدایی وزارت آموزش و پرورش از بحران‌های اجتماعی، اعتیاد، ناآگاهی از حقوق و مسؤولیت‌ها، تبعیض، بی‌سرپرست و بدسرپرست بودن، خانواده گسسته، خانواده پرتنش و دلایل زیستی و فردی همچون معلولیت و نیز از مسائل درون مدرسه‌ای مثل بی‌انگیزگی و ناموفق بودن در مدرسه سخن می‌گوید.

۸+۱

در سال تحصیلی ۹۷- ۹۶ وزارت آموزش و پرورش آمار کل کودکان بازمانده از تحصیل در گروه سنی شش تا ۱۱ سال را ۱۴۲ هزار و ۵۰۲ نفر اعلام کرد. این رقم برای سال تحصیلی بعدی نیز با کمی تغییر در همین حدود اعلام شد. پنج سال قبل از ارائه این آمار در سال ۹۲ برنامه انسداد مبادی بی‌سوادی در کشور تدوین شد که هدف جذب همه دانش‌آموزان لازم‌التعلیم، شناسایی و جذب کودکان بازمانده از تحصیل با تاکید بر دختران، شناسایی و جذب تارکان تحصیل، افزایش شاخص‌های پوشش تحصیلی و نرخ ماندگاری و نیز افزایش انگیزه دانش‌آموزان برای تحصیل بود. در ظاهر این سند، فرمان تمام و کمال به دست آموزش و پرورش بود ولی در باطن، چند نهاد باید به میدان می‌آمدند تا راه‌های تولید بی‌سواد در کشور بسته شود و در نتیجه روند بازماندگی از تحصیل متوقف شود. نهادهایی که در این حوزه وظیفه داشتند از مجلس به عنوان قانونگذار و تصویب کننده بودجه را شامل می‌شد تا وزارت رفاه، سازمان بهزیستی، کمیته امداد، ثبت احوال، وزارت ارتباطات و مرکز آمار ایران. حتی به گفته معاون ابتدایی وزیر، حتی مذاکراتی جداگانه میان وزارت آموزش و پرورش و قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه انجام شد تا با تقسیم وظایف، جلوی بازماندگی از تحصیل تا جای ممکن گرفته شود. با این حال و گرچه از سال ۹۲ به این سو، شورای راهبری انسداد مبادی بی‌سوادی تشکیل و دبیرخانه کشوری عدالت آموزشی و انسداد مبادی بی‌سوادی نیز ایجاد شد، ولی بعد از شش سال فعالیت آمار کودکان بازمانده از تحصیل به طرزی که بشود آن را محسوس توصیف کرد، کاهش نیافت. در این میان آمار مربوط به استان محروم سیستان و بلوچستان می‌تواند کمك‌کننده باشد وقتی شهریور امسال مدیرکل آموزش و پرورش این استان از وجود ۳۲ هزار دانش‌آموز بازمانده ازتحصیل و فقط شناسایی ۸۰۰۰ نفر از آنها خبر داد. این روند کند البته مساله‌ای کشوری است به طوری که زمستان پارسال معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش توضیح داد ۱۴۲ هزار کودك بازمانده از تحصیل در کشور شناسایی شده‌اند، ولی فقط ۳۰ هزار و ۸۰ نفرشان به مدرسه بازگشته‌اند. یکی از دلایل اصلی دلیل این فاصله را شاید بشود ازگفته‌های همین شخص استنتاج کرد وقتی که گفت آموزش و پرورش برای این کار بودجه‌ای ندارد، ولی هستند برخی مدیران مدارس و روسای مناطق که از جیب خود برای بچه‌ها لوازم‌التحریر و ملزومات مدرسه می‌خرند یا خیران را به کمك می‌گیرند.

۰

درمباحث آموزش و پرورش عددهای ناامیدکننده را با احتیاط زیاد به کار می‌برند یا اصلا از بیان آن خودداری می‌کنند؛ مثل عدد صفر وقتی که حرف بودجه در میان است یا آمار بازماندگی از تحصیل دانش‌آموزان عشایر که ظاهرا حساسیت در موردش زیاد است.

محمدرضا سیفی، مدیرکل دفتر توسعه عدالت آموزشی و آموزش عشایر درگفت و گو با ما از قسمت خوب ماجرا شروع می‌کند و توضیح می‌دهد که حدود ۳۰۰۰ بازمانده از تحصیل در مناطق عشایری شناسایی شده که ۲۷۵۰ نفر از آنها جذب مدارس شده‌اند که علت ترك مدرسه توسط آنها نیز مسائل اقتصادی، موانع فرهنگی، باورهای ایل و عشیره و همچنین صعب‌العبور بودن مناطق زیست آنها و فاصله قشلاق و ییلاق که در برخی استان‌ها به بیش از هزارکیلومتر می‌رسد به‌خصوص دختران را وادار به ترك تحصیل کرده است. به باور او گویا در تقسیم کار ملی برای جلوگیری از بازماندگی از تحصیل، آموزش و پرورش بیش از دیگران به وظایف خود عمل کرده و نهادهای مسؤول همچون وزارت رفاه، تامین اجتماعی، وزارت کشور و ثبت احوال نقش کمرنگ‌تری دارند. این درحالی است که در اساسنامه مدارس عشایری، افق روشنی برای دانش‌آموزان عشایر ترسیم و تاکید شده است که وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تحقق عدالت آموزشی و پرورشی و بسترسازی متوازن در مناطق عشایری، ردیف اعتباری خاص با عنوان توسعه آموزش و پرورش عشایری با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تعیین و در لوایح سالانه منظور کند که گرچه سیفی محقق شدن یا نشدن این ردیف اعتباری را شفاف، تایید یا رد نکرد، ولی گفت اگر این قانون عملی شود هیچ دانش‌آموز عشایری از تحصیل بازنخواهد ماند، همچنین توضیح داد این اساسنامه که توسط شخص رئیس‌جمهور به عنوان رئیس شورای عالی آموزش و پرورش در اسفند سال ۹۳ امضا شده، عملی نشده است که معنی این جمله در لفافه می‌شود همان بودجه صفر ریالی که ما رسانه‌ها می‌توانیم از این جملات استنتاج کنیم.

در سال تحصیلی ۹۷ - ۹۶ وزارت آموزش و پرورش آمار کل کودکان بازمانده از تحصیل را در گروه سنی ۱۱-۶ سال، ۱۴۲ هزار و ۵۰۲ نفر اعلام کرد

جامعه+

۷ علت بازماندگی از تحصیل

- مشکلات مالی
- مسائل فرهنگی
- مشکلات خانوادگی
- نبود مدرسه
- ازدواج
- مهاجرت
- ضعف در یادگیری